

ELBIR

ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER OKTATÁSI HÍRLEVÉL 2012. OKTÓBER

GARÁZDASÁG A MATEMATIKÁBAN?
Garázdaság megelőzése matematika példákon keresztül

A B-A-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya a lakosság szubjektív biztonságérzetét negatív irányba befolyásoló erőszakos-garázda jellegű bűncselekmények megelőzésére programot hirdetett

„ITAL-VITA-VITALITÁS”
címmel.

A program részeként szeretnénk ajánlásokat, órai példákat, feladatokat megfogalmazni a pedagógusoknak, hogy iskolai tanóra keretében pl. matematika órán hogyan hívhatják fel a figyelmet a garázda jellegű bűncselekmények veszélyeire illetve annak következményeire.

B e v e z e t é s

Mit jelent a garázdaság büntetőjogi szempontból?

A **garázdaság** a köznyugalom elleni bűncselekmények csoportjába tartozik, e jogi csoport elemeinek jogi tárgya a köznyugalom, vagyis olyan társadalmi légkör, amelyben a törvényes rend iránti tisztelet, a kölcsönös megbecsülés, a polgárok jogos érdekeinek elismertsége az uralkodó. A köznyugalom megzavarása elsősorban a közvéleményben észlelhető nyugtalanságban, zavarban fejeződik ki.

A Büntető törvénykönyv szerint, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az elkövetési magatartás kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartás tanúsítása. Kihívóan közösségellenes az a magatartás, mely a társadalmi együttélési szabályok nyílt, tudatos, egyértelmű semmibe vételét jelenti.

A törvény szerint csak erőszakos jellegű kihívóan közösségellenes magatartással valósítható meg csak a bűncselekmény.

Az erőszak irányulhat dologra és személyre is. A személyre irányuló erőszaknak nem kell sérülést okoznia, elegendő a másik ember testének támadó szándékú érintése is.

Arculütés, ütlegetés, rugdosás megvalósítja a tényállást, ha a tevékenységeket kihívóan közösségellenesség jellemzi, a magatartás másokban megbotránkoztatást vagy riadalmat kelt.

Megbotránkoztatás: másnak az adott cselekvéssel kapcsolatos negatív értékítéletét fejezi ki, és nemtetszést, felháborodást foglal magában.

Riadalom: érzelmi megnyilvánulás, ami tartalmában ijedtséget, félelmet jelent.

A garázdaság megvalósulásnak 3 feltétele:

- kihívóan közösségellenes magatartás
- erőszakos jelleg
- másokban megbotránkoztatás vagy riadalom keltésére való alkalmasság

A megelőzés specialitása, az egészségügyi ellátás elkövető általi megfizettetésének ismertetése.

Az egészségügyi ellátás megtérítésének jogi szabályozása és módszere:

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 68. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Aki az egészségbiztosítási ellátásra jogosult betegségéért, keresőképtelenségéért, egészségkárosodásáért vagy haláláért felelős, köteles az emiatt nyújtott egészségbiztosítási ellátást megtéríteni.

A megtérítési kötelezettség olyan mértékben áll fenn, amilyen mértékben a felelősség megállapítható, illetve az elkövetők között a cselekvés függvényében arányosa megoszlik.

Az Országos Egészségügyi Pénztár a kórházak adatszolgáltatása alapján megfizetési eljárást kezdeményez a jogerősen elítélttel szemben. Közigazgatási eljárás keretében fizetési meghagyást ad ki.

Ó R A V Á Z L A T

A garázda jellegű bűncselekmények tanórai feldolgozásának lehetőségei

Mottó: „...még gyermeki korban kell szép tette nevelni.” (Phókülidész)

1. Nevelési cél

Megismertetni a diákokat a garázda jellegű bűncselekmények jellemzőivel, az elkövetés okaival, a cselekmények büntetőjogi következményeivel. A tanulók ismerjék a jog jelentőségét az életben, legyenek tisztában a büntetőjog szerepével, tudják miért kell a jogi előírásokat betartani.

2. A téma indoklása, háttere

A bűnözés megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a nevelés, ezért a gyermekekre és fiatalokra főleg a családi és iskolai magatartási szabályok a mértékadók. Ezért a felnövekvő generációnak a társadalmi együttélés szabályainak elfogadása és elsajátítása és annak alkalmazása a kriminalitás szempontjából óriási jelentőséggel bír. Fontos a morális magatartás- és tevékenységformák kialakítása érdekében a társadalmi normák, társas viselkedési szabályok, jogszabályok, büntetőjogi ismeretek elsajátítása, a fiatalok bűncselekménymentes életvitelének megalapozása.

A bűncselekmények száma akár az iskolákban és egyéb helyeken növekszik.

3. Követelmények

A tanulók legyenek képesek:

- időben felismerni a veszélyt, a helyzet súlyának megfelelően mérlegelni, megfontoltan cselekedni, helyes döntést hozni és vállalni azok lehetséges következményeit,
- átgondolt és következetes életvezetést kialakítani,
- az oktatás során megszerzett jártasságokat, képességeket és készségeket a mindennapi életben alkalmazni, továbbfejleszteni,
- gyakorlati példák segítségével a következmények anyagi vonzatát megismerni.

4. Javaslat az óra menetére

A téma felvezetése, ráhangolás

Kulcsfogalmak:

- bűncselekmény, garázdaság, erőszak, verekedés, sérülések
- a bűnözés következményei,
- felelősségre vonás, kártérítés.

Módszer: frontális osztálymunka

Megtörtént esetek feldolgozása, megbeszélés

Esetleges újságcikkek felolvasása, szituációk ismertetése

A leírt események, helyszínek, szereplők kitaláltak ezek többféle módon variálhatóak az életkori sajátosságok és az osztály fejlettségi szintjének figyelembe vétele mellett.

Példák:

1. Kovács Pista kerítéssel el nem választott kertjükben előzetes szóváltást követően ittasan megverte a szomszédját Józsi bácsit, akinek eltört az orrcsontja és a kézfeje. Kovács apukát az Országos Egészségbiztosítási Pénztár kötelezte a bántalmazás miatt szükséges orvosi kezelés költségeinek megtérítésére.

A bántalmazás során keletkezett sérülések költségei:

Az orrműtét 170.000,-Ft, a kéztörés kezelése 7.000,-Ft (műtét nélkül) a kórházi ellátás naponta 10.000 Ft.

Kérdés: Mennyit fog fizetni Kovács apuka, ha Józsi bácsi a műtétek miatt 5 napig volt kórházban?

Kovácsék négytagú családban élnek, két felnőtt és két gyermek. A nyáron a család szeretne elmenni a Balatonra üdülni. Az nyaralás költségei felnőttnek napi 15.000,- Ft, egy gyermeknek 8.000,- Ft. Hány napig üdülnhetne a Kovács család abból a pénzből, amit Kovács apuka garázdaság során okozott sérülések miatt fizetett ki?

2. Nagy Géza az éjszakai órákban ittas állapotban tartott hazafelé a járdán, amikor a vele szembe jövő Szabó István táskájával véletlenül meglökte őt.

Nagy Géza idegesen utána fordult, hangosan szidalmazni kezdte, üvöltözött vele, majd karjánál fogva hátra rántotta, és két esetben arcon ütötte. Szabó István sértett a bántalmazás során 8 napon túl gyógyuló arccsonttörést és agyrázkódást szenvedett, amely miatt a 4 napig kórházi ápolásra szorult.

A bántalmazás során keletkezett sérülések költségei:

Arcsérülés töréssel együtt 210.000.- Ft, agyrázkódás ellátása, kezelése 60.000.- Ft a sérülések miatt kórházi megfigyelés és kezelés szükséges a kórházi ellátás naponta 10.000,- Ft.

Kérdés: Mennyit fog fizetni Nagy Géza, ha Szabó bácsi a sérülések miatt 4 napig volt kórházban?

A Nagy család Karácsonyra melyik műszaki cikket vagy cikket tudta volna megvásárolni ebből a megtérítendő kezelési költségből?

- Laptop: 120.000,-Ft
- LED TV:160.000,-Ft
- Mobil telefon.:30.000,-Ft
- Digitális fényképezőgép: 50.000,-Ft

3. Homola János erősen ittas állapotban bement a helyi kocsmába, és szeretne volna folytatni az italozást. Fekete Péter pultos azonban állapota miatt nem szolgálta ki, ezért Homola veszekedni, kiabálni kezdett vele, majd egy széklet felkapott, és azzal megpróbálta a pultost fejen ütni, aki védekezésként kezét felemelte. Az ütés az alkarját érte, és eltört a keze, amelyet csak műtéttel lehetett helyreilleszteni. A kórházi ellátás három napig tartott.

A bántalmazás során keletkezett sérülések költségei:

Kéztörés műtétes helyreillesztése 110.000,-Ft.

Kérdés: Mennyit fog fizetni Homola János, ha a bántalmazott pultos 3 napig volt a műtét miatt a kórházban?

Az öttagú család havi bevétele: 210.000,-Ft, ebből a havi kiadások összesen 150.000,-Ft. Ha a Homola család kifizeti a bántalmazás során keletkezett sérülések kezelésének költségeit,

akkor marad-e pénz arra, hogy el tudjanak-e menni moziba? A mozijegy ára személyenként: 1.800,-Ft.

4. A Kiss és a Szép család egy korábbi nézeteltérés miatt már több éve haragos viszonyban vannak.

A Kiss család férfi tagjai, apa és két fia a helyi labdarúgó mérkőzésről hazafelé tartva összetalálkoztak a lakásuk előtt álló Szép család négy férfitagjával, és szóváltás alakult ki közöttük.

A szóváltásból kezdetben lökdösődés alakult ki, majd a férfiak egymásnak estek, és ütlegelni és rugdosni kezdték egymást.

A verekedésnek az időközben értesített körzeti megbízott vetett véget.

Kiss Árpád koponyatörést szenvedett, míg Szép Oszkárnak eltört a jobb alsó lábszárcsontja.

A többi verekedő családtag nyolc napon belül gyógyuló hámfosztásos vérző bőrsérülést, és bőr alatti bevérzést szenvedett, mely sérülések az arcon, illetve a kezeken jöttek létre.

Kérdés: Milyen összeget fog fizetni a Kiss és a Szép család külön-külön és összesen az okozott sérülések miatt?

Adatok a feladat megoldásához:

koponya törés 190.000,-Ft, 20 nap kórházi ellátás 20.000,-Ft/nap

láb-törés, műtéttel 250.000,-Ft 15 nap kórházi ellátással 20.000,-Ft/nap

bőrsérülések ellátása 6.000,-Ft/fő

Záróbeszélgetés, közös álláspont kialakítása, tanulságok levonása

Befejezés: Máté Péter dalának a meghallgatása

„Most élsz, most vigyázz, hogy jól csináld, mert a legapróbb hibád megbosszulja önmagát.!”

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNÜGYI IGAZGATÓSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

☎ 3501 Miskolc, Zsolcai kapu 32. Pf.:161
 ☎ (46) 514-500/23-27, fax: 27-37

